

Rättsfallssamlingen

Mål C-565/16
Förfarande som anhängiggjorts av Alessandro Saponaro
och
Kalliopi-Chloi Xylina

(begäran om förhandsavgörande från Eirinodikeio Lerou)

”Begäran om förhandsavgörande – Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar – Förordning (EG) nr 2201/2003 – Domstol i en medlemsstat vid vilken det har lämnats in en ansökan om rättsligt tillstånd att för ett underårigt barns räkning avstå från arv – Behörighet i mål om föräldrarättigheter – Avtal om domstols behörighet – Artikel 12.3 b – Godtagande av domstols behörighet – Villkor”

Sammanfattning – Domstolens dom (sjätte avdelningen) av den 19 april 2018

1. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar – Förordning nr 2201/2003 – Tillämpningsområde – Begreppet civilrättsliga frågor – Åtgärder avseende utövandet av föräldraskap – Rättsligt tillstånd att för ett underårigt barns räkning avstå från arv – Omfattas – Förordning nr 650/2012 är inte tillämplig*

(Europaparlamentets och rådets förordning nr 650/2012; rådets förordning nr 2201/2003, artikel 1.1 b, 1.2 e och 1.3 f)

2. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar – Förordning nr 2201/2003 – Behörighet i mål om föräldraansvar – Avtal om domstols behörighet – Behörigheten har godtagits uttryckligen eller på annat entydigt sätt av parterna – Räckvidd – Gemensam ansökan från båda föräldrarna till ett underårigt barn vid samma domstol – Omfattas*

(Rådets förordning nr 2201/2003, artikel 12.3 b)

3. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar – Förordning nr 2201/2003 – Behörighet i mål om föräldraansvar – Avtal om domstols behörighet – Behörigheten har godtagits uttryckligen eller på annat entydigt sätt av parterna – Begreppet parter – Åklagare som, enligt nationell rätt, automatiskt är part i förfarandet – Omfattas*

(Rådets förordning nr 2201/2003, artikel 12.3 b)

4. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar – Förordning nr 2201/2003 – Behörighet i mål om föräldraansvar – Avtal om domstols behörighet – Behörigheten har godtagits uttryckligen eller*

på annat entydigt sätt av parterna – Godtagandet ska föreligga när stämningsansökan inges – Händelser som inträffar efter den tidpunkt då talan väcks som kan visa att det inte fanns något godtagande vid denna tidpunkt – Invändning av åklagaren som automatiskt är part i förfarandet

(Rådets förordning nr 2201/2003, artikel 12.3 b)

5. *Civilrättsligt samarbete – Domstols behörighet och erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar – Förordning nr 2201/2003 – Behörighet i mål om föräldraansvar – Avtal om domstols behörighet – Behörigheten har godtagits uttryckligen eller på annat entydigt sätt av parterna – Räckvidd – Ansökan om tillstånd att för ett underårigt barns räkning avstå från arv vilken ingetts gemensamt av barnets föräldrar – Omfattas – Villkor*

(Rådets förordning nr 2201/2003, artikel 12.3 b)

1. Se domen.

(se punkterna 16–19)

2. Se domen.

(se punkt 25)

3. Se domen.

(se punkterna 26–29)

4. När det gäller vid vilken tidpunkt parternas godtagande ska ha lämnats, det vill säga den tidpunkt då talan väcks, följer det av artikel 16 i förordning nr 2201/2003, att detta datum i princip motsvarar den dag då stämningsansökan eller motsvarande handling ingavs till domstolen (dom av den 1 oktober 2014, E., C-436/13, EU:C:2014:2246, punkt 38, och dom av den 12 november 2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, punkt 55).

Händelser som inträffar efter den tidpunkt då talan väcks kan emellertid visa att det godtagande som avses i artikel 12.3 b i förordning nr 2201/2003 inte var uppfyllt vid denna tidpunkt. I domen av den 12 november 2014, L (C-656/13, EU:C:2014:2364, punkterna 56 och 57), fann domstolen således att det uppenbarligen inte kunde anses föreligga en uttrycklig eller åtminstone entydig överenskommelse i den mening som avses i denna bestämmelse när talan har väckts vid den berörda domstolen på initiativ av endast en av parterna i förfarandet, och en annan part i förfarandet senare, redan i samband med sin första processhandling i detta förfarandet, bestrider domstolens behörighet.

I en situation där en åklagare enligt tillämplig nationell rätt automatiskt anses vara part i ett förfarande om föräldraansvar, innebär denna parts invändning, efter den tidpunkt då talan har väckts, mot det val av domstol som gjorts av det berörda barnets föräldrar, på motsvarande sätt att alla parter i förfarandet inte kan anses ha godtagit avtalet om domstols behörighet vid denna tidpunkt. Om någon sådan invändning inte görs kan denna parts samtycke däremot anses vara underförstått och villkoret att avtalet om domstolens behörighet ska ha godtagits på ett entydigt sätt av alla parter i förfarandet vid den tidpunkt då talan väcks kan anses vara uppfyllt.

(se punkterna 30–32)

5. I en sådan situation som den i det nationella målet, där föräldrarna till ett underårigt barn, som har hemvist tillsammans med detta barn i en medlemsstat, för detta barns räkning har lämnat in en ansökan om tillstånd att avstå från ett arv till en domstol i en annan medlemsstat, ska artikel 12.3 b i

rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 tolkas på följande sätt:

- Det förhållandet att barnets föräldrar gemensamt har lämnat in ansökan vid den domstol de valt betyder att de entydigt har godtagit denna domstol.
- En åklagare som enligt nationell rätt automatiskt är part i det förfarande som inletts av föräldrarna utgör en "part i förfarandet" i den mening som avses i artikel 12.3 b i förordning nr 2201/2003. Om denna part, efter den tidpunkt då talan väckts, invänder mot det val av domstol som gjorts av barnets föräldrar, innebär detta att alla parter i förfarandet inte kan anses ha godtagit avtalet om domstolens behörighet vid denna tidpunkt. Om någon sådan invändning inte görs kan denna parts samtycke anses vara underförstått och villkoret att avtalet om domstolens behörighet ska ha godtagits på ett entydigt sätt av alla parter i förfarandet vid den tidpunkt då talan väcks kan anses vara uppfyllt.
- Det förhållandet att den avlidnes hemvist vid tidpunkten för dödsfallet, liksom hans tillgångar, som är föremål för arvet, och dödsboets skulder, befann sig i den medlemsstat i vilken den valda domstolen är belägen, medför – i avsaknad av uppgifter om att avtalet om domstolens behörighet skulle kunna inverka menligt på barnets situation – att ett sådant avtal om domstols behörighet ska anses vara till barnets bästa.

(se punkt 40 samt domslutet)